

Nader onderzoek vleermuizen en huismus

In het kader van de Wet natuurbescherming

Plangebied: Olavstraat 37, Zevenbergschen Hoek
Opsteller(s): L.D. van Drongelen

ecoresult
ecologisch advies en onderzoek

Nader onderzoek vleermuizen en huismus

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon	
Plangebied	Olavstraat 37, Zevenbergschen Hoek
Opsteller(s)	L.D. van Drongelen
Datum	28-01-2022
Versienummer	03
Rapportkenmerk	ER20211020v03
Aantal pagina's	21
Opdrachtgever	Zwaluwe
Contactpersoon	R. Freijee
Kwaliteitscontrole	K.J van Veen
Wijze van citeren	Dronglen, L.D. van, 2021. Nader onderzoek vleermuizen en huismus. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Olavstraat 37, Zevenbergschen Hoek. Kenmerk: ER20211020v03. Ecoresult B.V., Dordrecht
Ecoresult B.V. Van Ravesteyn-erf 156 3315 DK Dordrecht 078 75 184 12 info@ecoresult.nl www.ecoresult.nl	

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Onderzoeksvragen	4
1.3 Leeswijzer	4
2 Omschrijving plangebied	5
2.1 Algemeen	5
2.2 Beschrijving	5
2.3 Geplande ingrepen	6
2.3.1 Omschrijving werkzaamheden	6
2.3.2 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode	6
2.3.3 Methode uitvoering: materieel en werkwijze	6
2.3.4 (Ontwerp)tekening	6
3 Onderzoek beschermde soorten	8
3.1 Werkwijze	8
3.2 Volledigheid onderzoek	9
3.2.1 Algemeen	9
3.2.2 Vleermuizen	9
3.2.3 Huismus	10
4 Resultaten nader onderzoek	11
4.1 Vleermuizen	11
4.1.1 Gewone dwergvleermuis	12
4.1.2 Laatvlieger	13
4.1.3 Ruige dwergvleermuis	13
4.2 Huismus	14
4.3 Conclusie onderzoeksresultaten	16
5 Effectbeoordeling	17
5.1 Gewone dwergvleermuis	17
5.2 Ruige dwergvleermuis	17
5.3 Laatvlieger	17
5.4 Huismus	17
6 Conclusies en aanbevelingen	18
6.1 Conclusies	18
7 Geraadpleegde bronnen	19
7.1 Literatuur	19
7.2 Internet	19
Bijlage 1 Voorwaarden ontheffing	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Zwaluwe heeft Ecoresult B.V. een nader onderzoek naar vleermuizen en huismus uitgevoerd in het : Olvastraat 37, Zevenberschen Hoek. De aanleiding van dit verzoek is de voorgenomen herontwikkeling binnen het plangebied (zie verder paragraaf 2.3). Uit een verkennend veldonderzoek uitgevoerd door aeres milieu in 2021¹ is gebleken dat in binnen het plangebied potenties aanwezig zijn voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) en huismus. Zodoende was nader onderzoek naar deze soortgroepen noodzakelijk om te vast te stellen of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden. In voorliggende rapportage worden de onderzoeksresultaten beschreven.

De resultaten van voorliggende rapportage zijn drie jaar geldig. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

1.2 Onderzoeksvragen

In het onderzoek worden 5 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn vleermuizen en/of aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor vleermuizen en/of?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen, vaste rust- of verblijfplaatsen en/of het essentiële functionele leefgebied behouden?
4. Is ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk?
5. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

1.3 Leeswijzer

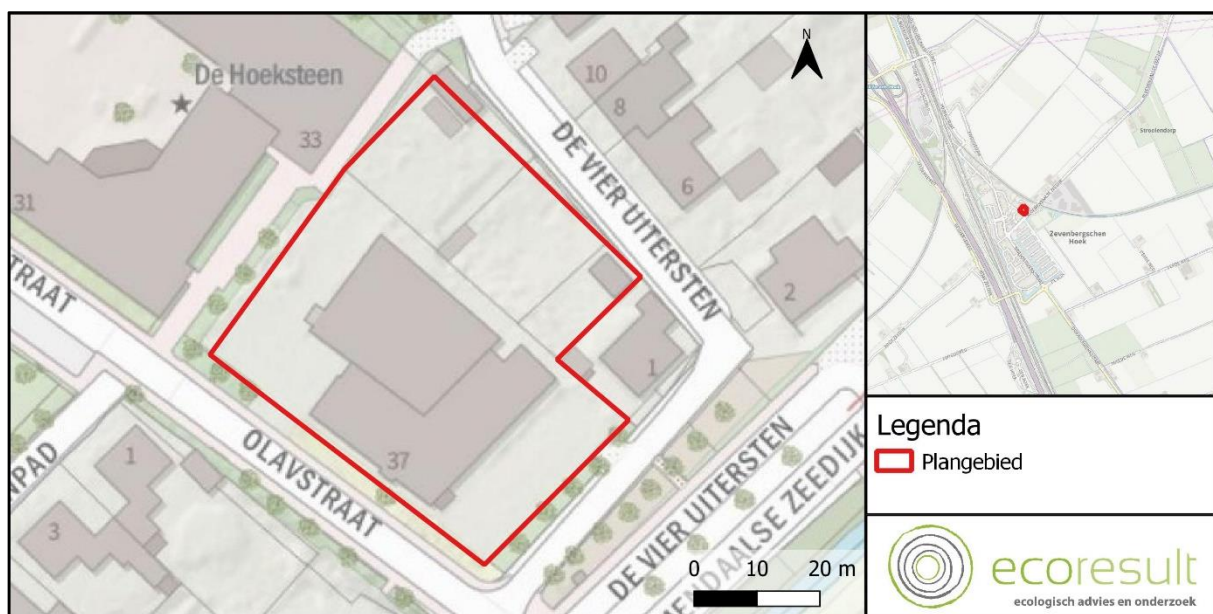
In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna volgt een beschrijving van de werkwijze van het onderzoek, de resultaten van het onderzoek en een effectbepaling van de geplande werkzaamheden. Aansluitend wordt beschreven welke maatregelen genomen dienen te worden negatieve effecten te voorkomen of te verminderen. Er wordt afgesloten met de conclusies en aanbevelingen.

¹ de Konings & Hovens, 15 april 2021

2 Omschrijving plangebied

2.1 Algemeen

Het plangebied omvat een bedrijfspand (van een bouwbedrijf) en een deel van de achtertuin behorende bij De Vier Uitersten 1. Ook zijn er enkele bijgebouwtjes aanwezig; een garagebox en twee schuurtjes. Het plangebied is gelegen aan de Olavstraat 37 te Zevenbergschen Hoek, gemeente Moerdijk, provincie Noord-Brabant (zie Figuur 1).

Figuur 1: Ligging plangebied en het onderzochte gebied, voor regionale ligging zie kaartinset rechtsboven (Bron: PDOK)

2.2 Beschrijving

- Het bedrijfspand in het plangebied stamt uit bouwjaar 1956².
- Het bedrijfspand in het plangebied is opgetrokken uit baksteen. Zowel aan de voor-, achter- en zijgevels zijn open stootvoegen aanwezig die toegang bieden tot de luchtspouw. Niet bekend is of isolatie aanwezig is in de luchtspouw.
- Het westelijk gelegen schuurtje is geheel enkelwandig en open aan twee zijden. Het oostelijk gelegen schuurtje is ook geheel enkelwandig. Aan de zuidoostelijk- en zuidwestelijke zijde is steen gevel bekleed met houten betimmering
- Het bedrijfspand heeft een kantpanrendak met een metalen dakgoot met plastic afwateringsbuizen.
- In het plangebied bevindt zich gazon en zijn er soorten aanwezig als berberis, mahonie, klimop, walnoot, sneeuwbal, kardinaalsmuts, plataan, grote brandnetel, vogelmuur, duizendblad, zachte ooievaarsbek en kers.
- Open water (watergangen, poelen etc.) en vochtige tot natte terreinen (natuurvriendelijke oevers etc.) zijn in het plangebied afwezig.
- De ondergrond bestaat uit zand.

² <https://bagviewer.kadaster.nl/>

- Straatverlichting is aanwezig in en rondom het plangebied door middel van lantaarnpalen. Verder bestaat verlichting uit armaturen en plaatselijk gevelverlichting in tuinen.

Aan de zuidzijde loopt de openbare weg, met klinkerbestrating. Verder naar het oosten ligt een dijkweg hieraan staan enkele bomenrijen en verder hierachter zijn voetbalvelden aanwezig. Ten noordwesten is een vergelijkbaar gebouw aanwezig zoals het kantoorgebouw binnen het plangebied.

2.3 Geplande ingrepen

2.3.1 Omschrijving werkzaamheden

De bestaande bebouwing wordt gesloopt en de vegetatie wordt (op de plataan en de twee haagbeuken in het westen van het plangebied na) geheel verwijderd. Vervolgens wordt er een appartementencomplex met 14 appartementen en 6 (starters) woningen gerealiseerd. Daarnaast wordt er een parkeergelegenheid met 40 plaatsen aangelegd. De nieuwe woningen zullen worden ontsloten via de wegen Olavstraat en De Vier Uitersten.

2.3.2 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode

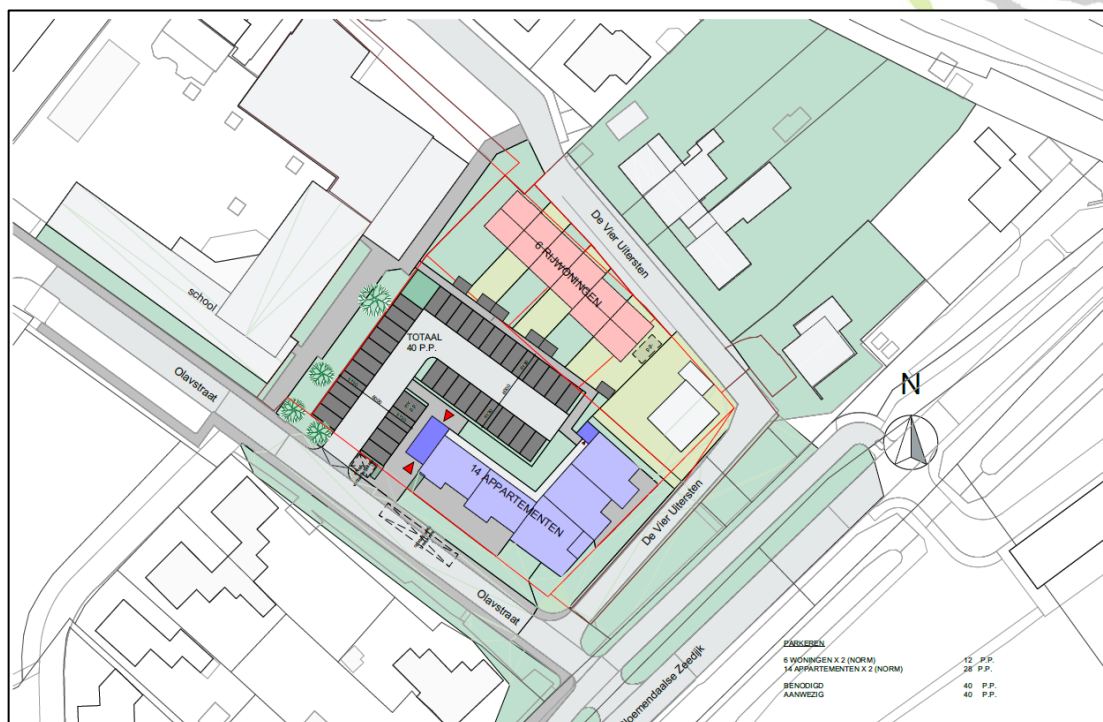
Een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar. Het voornemen is de werkzaamheden medio 2022 te starten. Een doorlooptijd van de werkzaamheden is nog niet bekend. De planning is deels afhankelijk van de conclusies uit voorliggende rapportage.

2.3.3 Methode uitvoering: materieel en werkwijze

De exacte invulling is nog niet bekend. Voor voorliggende rapportage wordt uitgegaan van de volgende werkwijze: Al de bebouwing wordt gesloopt en al het aanwezige groen wordt gerooid.

2.3.4 (Ontwerp)tekening

De werkzaamheden betreffen sloop en nieuwbouw. De opbouw van de bebouwing en het perceel veranderd hierdoor. Een ontwerp-tekening is weergegeven in Figuur 2.

Figuur 2. Schets van de voorgestane situatie. Bron: Quadrant Architecten BNA.

3 Onderzoek beschermde soorten

3.1 Werkwijze

De volgende soorten/soortgroepen zijn onderzocht:

Vleermuizen: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen (zomer-, kraam- en paar- en winterverblijfplaatsen) van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis) binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het meest actuele vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol 2021).

Huismus: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van huismus binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het Kennisdocument Huismus.

In Tabel 1 en Tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de onderzoek momenten, weersomstandigheden en betrokken ecologisch deskundigen tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken. Alle betrokken deskundigen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van huismus, gierzwaluw en vleermuizen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder goede weersomstandigheden, conform het Kennisdocument³ Huismus en het Vleermuisprotocol 2021.

Datum	Type onderzoek	Zon op Zon onder	Moment	Onderzoekers	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
14-06-2021	Zomer-, kraamverblijfplaatsen functioneel leefgebied	Onder: 21:57	21:35 – 23:59	R. ter Ellen en A. Meijer	13	0	NW1
07-07-2021	Zomer-, kraamverblijfplaatsen functioneel leefgebied	Op: 05:32	03:30 – 05:40	E. Bakken en L.D. van Drongelen	14	0	ZW2
15-07-2021	Zomer-, kraamverblijfplaatsen functioneel leefgebied	Onder: 22:01	21:55 – 23:59	S. van Baren en A. Meijer	18	0	NW2
31-08-2021	Paarverblijfplaatsen, Winterverblijfplaatsen functioneel leefgebied	Onder: 20:29	21:29 – 23:29	G. Tanis	15	0	N3
29-09-2021	Paarverblijfplaatsen, Winterverblijfplaatsen functioneel leefgebied	Onder: 19:30	23:09 – 01:09	G. Tanis	14	0	Z3

³ <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

*Onderzochte vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Tabel 1: Onderzoek momenten vleermuisonderzoek en weergegevens met eigen waarnemingen in het veld.

Datum	Soort	Type onderzoek	Moment	Zonop zononder	Onderzoeker	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
03-05-2020	Huismus	Voortplantings- & vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied	10u00 – 12u00	Zon op: 6:04	G. Tanis	10	0,2	ZW2
13-05-2020	Huismus	Voortplantings- & vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied	09u00 – 11u00	Zon op: 5:47	G. Tanis	12	0	NO2

Tabel 2: Onderzoek momenten huismusonderzoek en weergegevens met eigen waarnemingen in het veld.

3.2 Volledigheid onderzoek

3.2.1 Algemeen

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden. De onderzoeksperiode voor al de betreffende soorten is optimaal. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook invulling gegeven.

3.2.2 Vleermuizen

Het is aannemelijk dat te allen tijde 75% van het plangebied te goed te overzien was. Het plangebied had een overzichtelijke indeling met lange kijklijnen. Ook liepen de ervaren onderzoekers constant rond waardoor zij konden inspelen op de actuele situatie. Vanaf de belangrijke observatie knooppunten (de hoeken zuidwest en noordoost) kon de lange delen van het bedrijvencomplex goed worden overzien. De aandacht voor het vleermuisonderzoek is hoofdzakelijk uitgegaan naar het te slopen gebouw. Hier waren de potenties voor vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig. Door constant door het plangebied heen en weer te lopen kan in een kort tijdsbestek het aantal en de locatie van de verblijfplaatsen worden gelokaliseerd.

Voor het onderzoek naar paarverblijfplaatsen was 1 onderzoeker voldoende. Het baltsgedrag van gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen wordt vaak vertoond voor langere

perioden op een avond. Door constant door het plangebied heen en weer te lopen kan in een kort tijdsbestek het aantal en de locatie van de paarterritoria worden gelokaliseerd.

Gedurende de ronden in de periode mei- juli lag met name de focus van het onderzoek met name op het plangebied. Gedurende de najaar ronden is een groter gebied rondom het plangebied onderzocht op aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen.

3.2.3 Huismus

Gedurende het huismusonderzoek is een gebied onderzocht dat groter was dan het plangebied. Voor het onderzoek is de aandacht hoofdzakelijk uitgegaan naar het plangebied. De populatie huismussen rondom het plangebied is vanwege de geringe grootte van het plangebied ook onderzocht. Alleen de nest/balts locaties in een straal van 20 meter van het plangebied is gerapporteerd.

Tijdens de onderzoeken heeft één onderzoeker de panden langdurig bekeken op activiteit van huismus. De dakgoten waren vanaf de openbare weg en aan de oostzijde van het complex goed te overzien. In het broedseizoen vindt er gedurende de dag vrijwel constant activiteit plaats rond een nestplaats (baltsgedrag, paringen, entree van de nesten en aanbreng van voedsel). Door op al deze aspecten te letten zijn de actieve nestplaatsen goed in kaart te brengen.

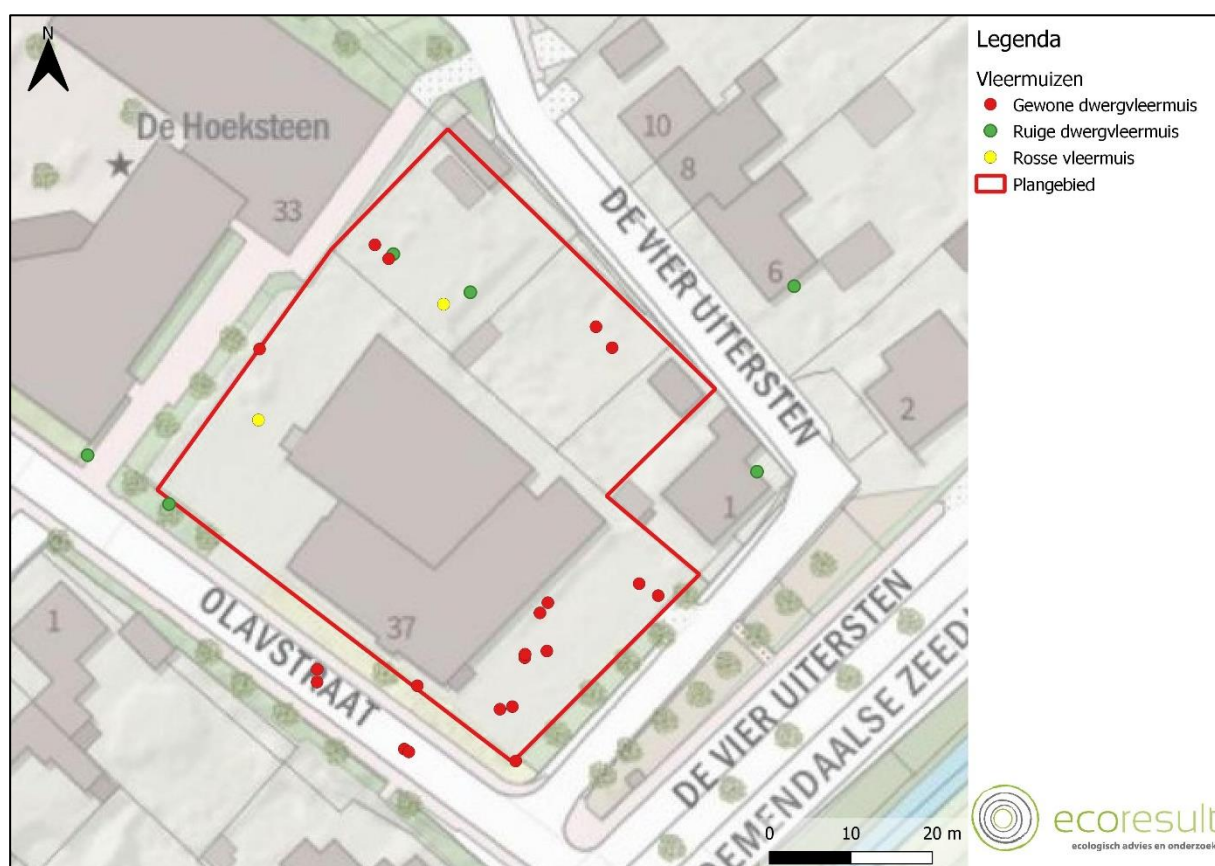
Essentieel functioneel leefgebied binnen het plangebied is in kaart gebracht door te letten op locaties waar mussen samen komen (kwetterplaatsen) of over een lange tijd foerageren. Dit zijn ook activiteiten die gedurende een langere tijd tijdens de onderzoeken plaats vindt en door een langere tijd de omgeving te observeren in kaart te brengen is.

4 Resultaten nader onderzoek

4.1 Vleermuizen

Gedurende de veldonderzoeken zijn in totaal drie vleermuissoorten waargenomen (zie Figuur 3):

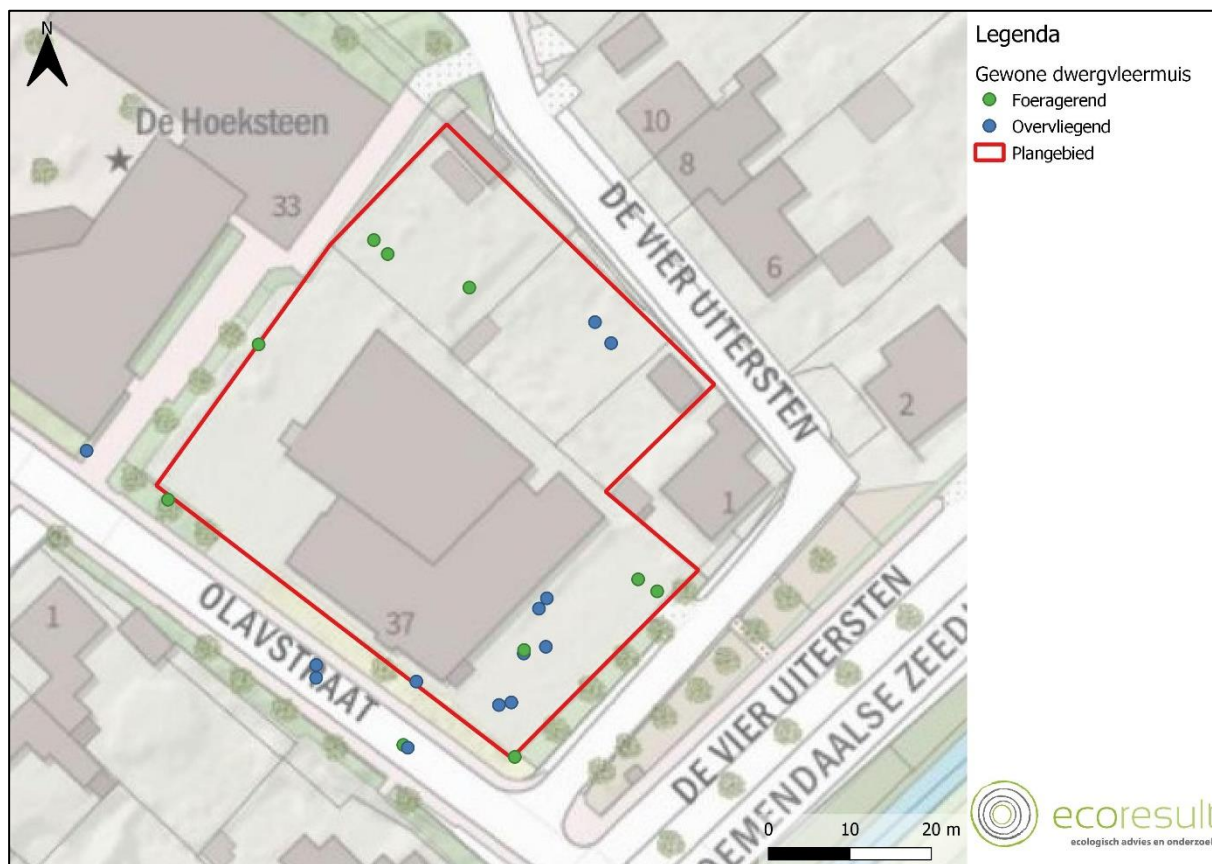
- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis

Figuur 3: In en rondom het plangebied aangetroffen soorten vleermuizen. Kaartbron: PDOK.

4.1.1 Gewone dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werden 26 waarnemingen van gewone dwergvleermuizen verricht (zie Figuur 4): 19 in het voorjaar en 7 in het najaar.

Figuur 4: Waarnemingen van gewone dwergvleermuis en waargenomen gedrag. Kaartbron: PDOK.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

- Binnen of rondom het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

Functioneel leefgebied

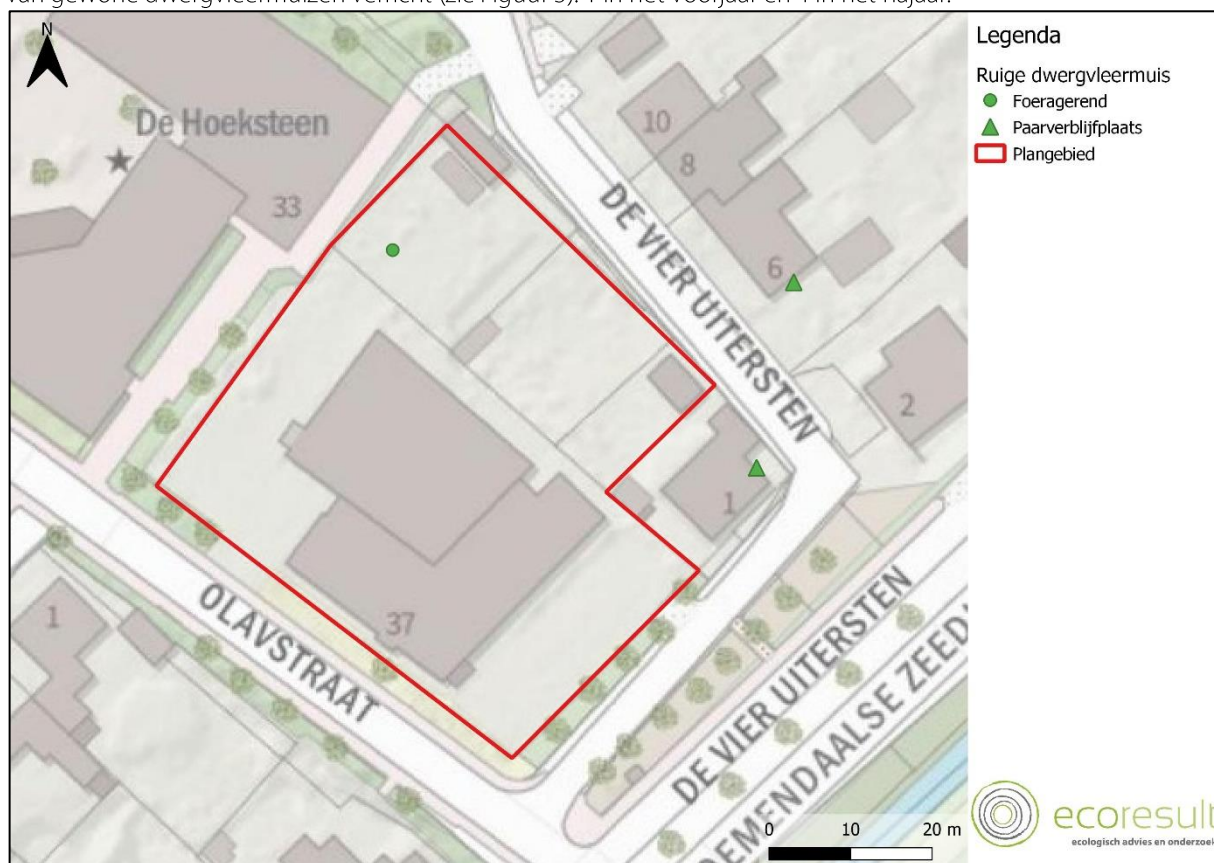
- Het plangebied wordt diffuus gebruikt als vliegroute. Overvliegende dieren zijn met name langs de begroeiing aan de straatzijde waargenomen. Een vliegroute is afwezig.
- Er zijn voornamelijk foeragerende dieren aan de oostkant van het plangebied waargenomen. De bomenrij hier werd in het voorjaar gebruikt als foerageergebied aan het begin van de avond. Na kort foerageergedrag vlogen de dieren door. In het najaar was dit beeld vergelijkbaar. Hierbij toevoegend was al het waargenomen foerageergedrag kortstondig en er zijn niet structureel grote aantallen foeragerende dieren waargenomen.

4.1.2 Laatvlieger

Tijdens het onderzoek zijn binnen en rondom het plangebied geen waarnemingen verricht van laatvlieger. Vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied zijn derhalve afwezig.

4.1.3 Ruige dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werden 5 waarnemingen van gewone dwergvleermuizen verricht (zie Figuur 5): 1 in het voorjaar en 4 in het najaar.

Figuur 5. Waarnemingen van ruige dwergvleermuis en waargenomen gedrag. Kaartbron: PDOK

Vaste rust- en verblijfplaatsen

- Binnen het plangebied zijn geen vaste- rust en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig.
- Buiten het plangebied zijn 2 paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen. Beide betroffen stationair baltsend dieren vanuit de bebouwing (zie Tabel 3).

Type verblijfplaats	Individen	Datum	Adres	Opmerkingen
Paarverblijfplaats	1	13-09-2021	De vier uitersten 1	Stationair baltsend vanaf de kopgevel, vermoedelijk onder het pannendak.
Paarverblijfplaats	1	13-09-2021	De vier uitersten 6	Stationair baltsend vanaf de zuidgevel.

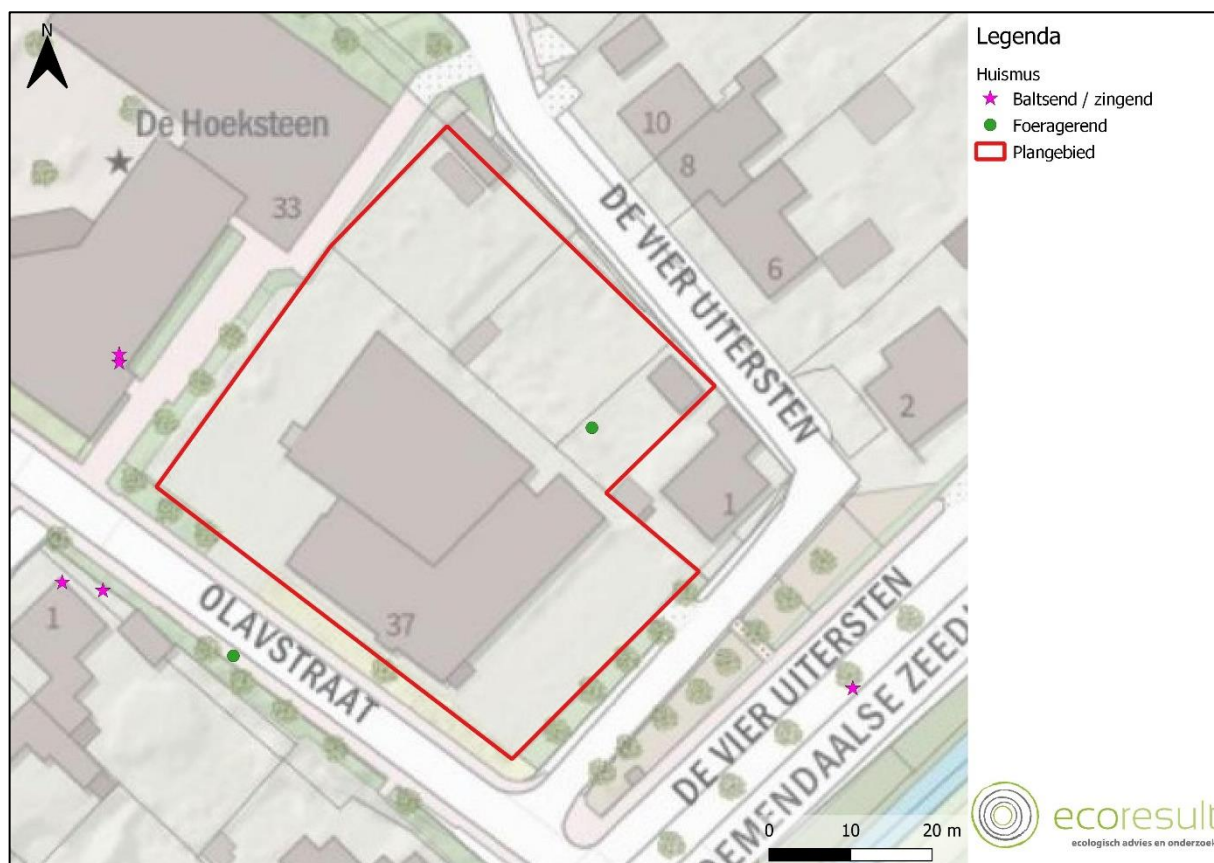
Tabel 3. Aangetroffen vaste- rust en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis.

Functioneel leefgebied

- Het plangebied wordt diffuus gebruikt als vliegroute. Overvliegende dieren zijn binnen het plangebied niet waargenomen, het totaal aantal waargenomen ruige dwergvleermuizen was 5 en dit was verspreid door heel Zevenberschen Hoek. Er konden geen duidelijke vliegroute structuren gelokaliseerd worden.
- Gedurende het najaar is één foeragerend exemplaar waargenomen dit betrof zeer waarschijnlijk een dier van een van de paarverblijfplaatsen die in de nabijheid hiervan is aangetroffen.

4.2 Huismus

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het huismusonderzoek (Tabel 2) werden 28 waarnemingen van huismus verricht (zie Figuur 6). Niet alle waarnemingen zijn zichtbaar aangezien er een gebied groter dan het plangebied onderzocht is.

Figuur 6: Waarnemingen van huismus en waargenomen gedrag. Kaartbron: Openstreetmaps

Vaste rust- en verblijfplaatsen

- Binnen het plangebied zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus afwezig.
- Buiten het plangebied zijn 5 vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus waargenomen. De locaties van deze vaste rust- en verblijfplaatsen staat weergegeven in Tabel 4.

Functioneel leefgebied

- Binnen het plangebied is essentieel functioneel leefgebied (foerageergebied en kwetterplaatsen) van huismus afwezig. Het gazon binnen het plangebied wordt niet gebruikt als kwetterplaats of foerageergebied. Enkele keren is er een huismus waargenomen binnen het plangebied maar dit betroffen doortrekkend individuen die kort foerageerde, maar niet baltste of zongen.

Type verblijfplaats	Adres	Opmerkingen
Bezet nest	Olavstraat 31	Dakgoot boven 'ingang BSO' - aan rechterzijkant pand.
Bezet nest	Olavstraat 31	Baltsend in punt dakgoot.
Bezet nest	Nonnenpad 1	Nest aan de achterkant van het huis.
Bezet nest	Nonnenpad 1	Nest aan de voorkant van het huis.
Bezet nest	Bloemendaalse zeedijk	Veel activiteit rondom de bomen en bouwstructuren, exacte nestplaats onbekend.

Tabel 4: De locaties van de aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus buiten het plangebied.

4.3 Conclusie onderzoeksresultaten

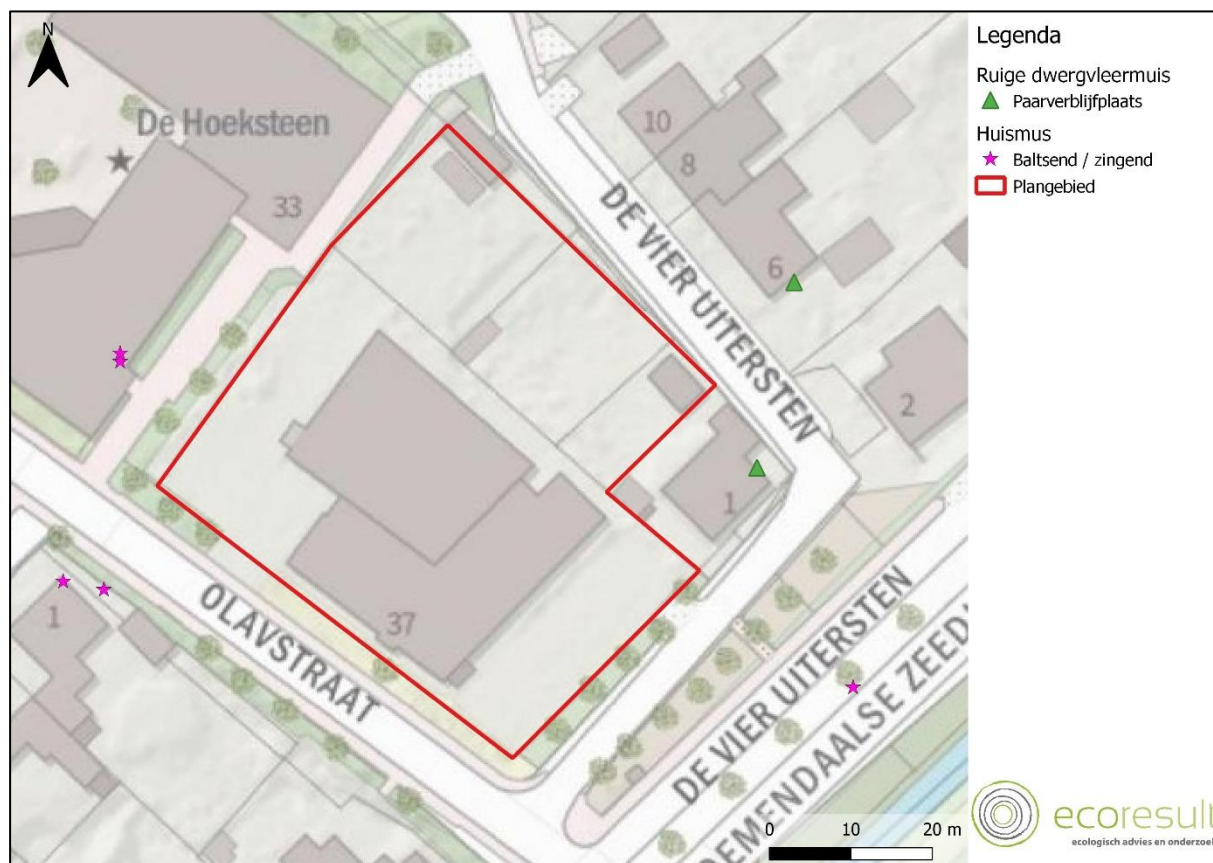
Vleermuizen

- Binnen het plangebied zijn vaste- rust en verblijfplaats van gewone dwergvleermuis afwezig.
- Binnen het plangebied zijn vaste- rust en verblijfplaats van laatvlieger afwezig.
- Binnen het plangebied zijn vaste- rust en verblijfplaats van ruige dwergvleermuis afwezig.
 - Buiten het plangebied zijn 2 paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen.
- Binnen het plangebied is essentieel functioneel leefgebied (foerageergebied en vliegroute) van vleermuizen afwezig.

Huismus

- Binnen het plangebied zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus afwezig.
- Binnen het plangebied is essentieel functioneel leefgebied (foerageergebied en kwetterplaatsen) van huismus afwezig.

In Figuur 7 staan alle aangetroffen verblijfplaatsen rondom het plangebied weergegeven.

Figuur 7: Overzicht van alle aangetroffen voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen rondom het plangebied. Kaartbron: PDOK.

5 Effectbeoordeling

5.1 Gewone dwergvleermuis

Binnen en grenzend aan het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van gewone dwergvleermuis aanwezig. Negatieve effecten zijn derhalve uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor ruige dwergvleermuis of het treffen van aanvullende maatregelen is niet nodig.

5.2 Ruige dwergvleermuis

Binnen en grenzend aan het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van ruige dwergvleermuis aanwezig. Negatieve effecten zijn derhalve uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor ruige dwergvleermuis of het treffen van aanvullende maatregelen is niet nodig.

Aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen buiten de begrenzing van het plangebied blijven behouden. Zij bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De verblijfplaatsen buiten het plangebied bevinden zich op een minimale afstand van 20 meter tot het plangebied.

5.3 Laatvlieger

Binnen en grenzend aan het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van laatvlieger aanwezig. Negatieve effecten zijn derhalve uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor laatvlieger of het treffen van aanvullende maatregelen is niet nodig.

5.4 Huismus

Binnen en grenzend aan het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van huismus aanwezig. Negatieve effecten zijn derhalve uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor huismus of het treffen van aanvullende maatregelen is niet nodig.

Aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen buiten de begrenzing van het plangebied blijven behouden. Zij bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De verblijfplaatsen buiten het plangebied bevinden zich op een minimale afstand van 20 meter tot het plangebied.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

In opdracht van Zwaluwe heeft Ecoresult B.V. een nader onderzoek naar vleermuizen en huismus uitgevoerd in het plangebied: Olavstraat 37, Zevenberschen Hoek. De aanleiding van dit verzoek is de voorgenomen herontwikkeling binnen het plangebied. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op vleermuizen en huismus. De Wet natuurbescherming kan hierdoor worden overtreden.

In voorliggend hoofdstuk zijn de aangetroffen potenties en vervolgstappen uitgesplitst in Tabel 4. Voor een nadere uitwerking wordt verwezen naar Hoofdstuk 4 (Resultaten onderzoek) en Hoofdstuk 5 (Effectenbeoordeling).

Soort	Functie plangebied	Aantal	Negatief effect*	Ontheffing nodig	(Mitigerende) maatregelen	Hoeveelheid
Gewone dwergvleermuis	Niet essentieel leefgebied	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	n.v.t.
Ruige dwergvleermuis	Niet essentieel leefgebied	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	n.v.t.
Laatvlieger	Niet essentieel leefgebied	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	n.v.t.
Huisumus	n.v.t.	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	n.v.t.

Tabel 5. Aangetroffen vaste- rust en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied binnen het plangebied.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 Literatuur

Hovens, J.P.M & Koning. C., 2021,. Quicksan Natuurwetgeving Olavstraat 37 te Zevenbergschen., uitvoering 2021. Aeres Milieu Projectnummer AM20583. Aeres Milieu B.V., Roermond.

7.2 Internet

PDOK (Publieke Dienstverlening Op Kaart)

<https://www.pdok.nl/>

Kennisdocumenten

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Vleermuisprotocol 2021

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Voorwaarden ontheffing

Een ontheffing (of een vrijstelling) kan uitsluitend worden verleend, als voldaan is aan elk van de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

1. Geen andere bevredigende oplossing:
 - De vraag of er een bevredigende andere oplossing is, bestaat uit drie delen:
 - Wat is het probleem of de specifieke situatie waarom de handeling plaatsvindt?
 - Zijn er andere oplossingen voor dit probleem?
 - Indien er andere oplossingen zijn, welke gevolgen heeft dit dan voor de verbodsbepalingen?
2. Sprake van een in de wet genoemd belang
 - Voor soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:
 - In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats:
 - Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom:
 - In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten:
 - Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben:
 - Voor soorten beschermd onder de Vogelrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:
 - In het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid
 - In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer
 - Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren
 - Ter bescherming van flora en fauna
 - Voor onderzoek en onderwijskundige doelen
 - Voor het uitzetten en herinvoeren van soorten en voor de met deze doelen samenhangende teelt
 - Om kleine hoeveelheden van bepaalde vogels onder bepaalde omstandigheden te vangen, te houden of te gebruiken

3. Geen verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.

- Het ecologische toetsingscriterium verschilt per beschermingsregime, voor soorten van de Vogelrichtlijn is dit: "De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort"
- Om te beoordelen of aan deze criteria wordt voldaan, moeten de volgende vragen worden beantwoord:
 - Wat is de staat van instandhouding (van de populatie) van de soort (in zijn natuurlijk verspreidingsgebied)?
 - Wat is het effect van het verlenen van de ontheffing op de betrokken populatie(s)?
- Om te beoordelen of aan deze voorwaarden wordt voldaan zal een toetsing van de belangen en de alternatieven plaatsvinden en een ecologische toetsing. De richtlijn voor het behandelen van een aanvraag bedraagt 13 weken met de mogelijkheid om dit eenmalig te verlengen met 7 weken. In de praktijk wordt hier soms (sterk) van afgeweken.